Թ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 128 — 2/14 ՅՈՒԼԻՍ 1898 — 25 ՄԷՖԻԼ 1316 — ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ

درعلیه غازتهٔ (سیاسی) مجموعهٔ ادبیه ایدارهخانهسی

Նամակ կամ որ եւ իցէ գրութիւն պէտք է ուղղել
ՄԱՍՍԻՍ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԹՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Նորատունկեան խան

Les annonces sont reçue
à la Direction du Journal "MASSIS"
Galata, CONSTANTINOPLE.

20 ՓԱՐԱ

ՄԱՍԻՍ

ՕՐԱԹԵՐԹ
Քաղաքական եւ Ազգային

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Պօղոյ եւ գաւառներու համար տարեկան. 140 Ղրս
» » » վեցամսեայ. 70 »
» » » եռամսեայ. 40 »
Օսար երկիրներու համար տարեկան. 40 Ֆրռ.
» » » վեցամսեայ. 20 »
Դրամի փոխարէն՝ թուարկի վրայ կ'ընդունուի, 115 դրուշ վճարք 100 դրուշի հաշուով:
Տեղական բոլոր տարբեր ծանուցմունքերուն համար դիմել Թարգմանչաց վանքի Վարչութեան:
Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն:

20 ՓԱՐԱ

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՇՏՈՒԹԵԱՆ ՀԵՌԱՊԱՏԿԵՐ

Եւրոպական դիւանագիտութիւնը ամառնային արձակուրդը արդէն սկսած է վայելել. քաղաքական մեծ խնդիր մը չի կայ հիմա Եւրոպայի մէջ. աղէկ կամ գէշ մեծ պետութիւնը կարծեցեալ համաձայնել Մոլդաւիոյ Արեւելքի մէջ, բայց այդ Արեւելքը իրենց հետ համաձայն չէ բնաւ, նոր խնդիրներ կը ոպառնան գէպ ի Զինաստան հրաւիրել ամէն քաղաքական ուշադրութիւն: Երկնային կայսրութիւնը հազիւ եւրոպականանալու ձգտումի մը ցոյց տուաւ եւ ահա հին կերպերուն ու աւանդութեանց սիրատարի չինացիները դըրգռուելու կը յարուցանեն երկրին մէջ, եւ եւրոպական պետութեանց կողմէ իրենց պետական անբռնաբարելի իրաւունքներուն վրայ ի գործ դըրուած տեսակ մը քոնթրոլը մինչեւ իսկ ապստամբութեան կը մղէ զիրենք, ինչպէս երկու օր ի վեր կ'իմանանք եւրոպական սուրհանդակով առնուած թերթերէն: Կարծես թէ տեսակ մը հեղնութիւն ըլլալու համար, ապստամբական շարժումը կը սկսի Զինաստանի վերջին դէպքերէն ամէնէն աւելի դժգոհ մնացող պետութեան, Անգլիոյ ազդեցութեան տակ գըտնուած չինական շրջանակին մէջ. Մեծ Բրիտանիա վաճառականութեան գիրադպոյն չահերուն համար ամէն ճիգ թափեց որ Եանկ Զէի հովիտը իր ազդեցութեան շրջանակին մէջ գտնուի, բայց այսօր այդ գետին նաւարկութեան արգելք կ'ըլլան ապստամբները, եւ Հանկ-Բոնկի անգլիական իշխանութիւնը թնդանօթներու մը ըրկելու կը ստիպուին գետն ի վեր ելլելով ապստամբներուն դիրքերը խախտելու: Ուրեմն հինցած խնդիրներու նոր սկզբնաւորութիւն մը միշտ կայ ու կը մնայ Չինաստանէն չահ ունեցող պետութեանց համար: Ռուսիա ամէնէն աւելի հաստատուն տարրերով կ'ամրանայ ռուսական Չինաստանի մէջ: Բոլոր Արեւմուտը մանաւանդ անառիկ դիրքի մը մէջ դրուած է. ամէն չարժում գրեթէ զինք, ռազմամիջերը, զինուոր, ամրաշէն ոպաններ կը նաւարկեն դէպ ի Բորիմ Արեւմուտ, հիւսիսային Չինաստանի այդ ծայրերը երկնցող ռուսական կայսրութեան սահմանները պաշտպանելու համար ներկայ ու ապագայ օտար ոտնձգութեանց դէմ: Եւ ռուսական դիւանագիտութիւնը կը բաւէ հիւսիսային չինացիները միշտ պատրաստ պահելու համար: Անդլիա իր նաւատորմիղ միայն կրնայ վախցնել, բայց դժբաղդաբար երկրին չատնեսները տարտաուղղ ցանկութիւններուն վրայ կամ դեսերուն եղերքը դժուարաւ կրնայ պատկառելի ըլլալ բրնատանական տիրապետութիւն մը: Ա.յսպէս ուրեմն պատճառաբանութիւնները ընել ցոյց տալու համար թէ Անգլիա պարտութիւն կրած չըլլայ իր չինական քաղաքականութեան մէջ, եթէ կը հաւատանք սակայն թէ ունի այդ քաղաքականութիւնը, որ խորտրտանին նիստերը երբեմն ամիսներով կը զբաղեցնէ:

Ֆրանսական նոր նախարարութիւնը տակաւին չպարզուց իր արտաքին քաղաքականութեան ծրագիրը: Այս մասին տակաւին հարցապնդմանց կարգը եկած չէ: Տըէ Ֆիլիւսի գործը նախարարութեան կողմէ փայլուն յայտարարութիւն մը լսեց. չատեր կը կարծէին թէ Պ. Բալանեաք, որ անպաշտօն վիճակին մէջ դատին վերաքննութեան չատագով էր, պաշտօնին վրայ պիտի չարունակէ մնալ նոյն կարծիքին մէջ: Բայց կ'երեւայ թէ պատերազմական գործոց նախարարը իր պաշտօնավարութեան անգրանիկ ժամերը զոհեց ուսումնասիրելու համար Տրէ Ֆիլիւսեան խնդրին մանրամասնութիւնները և գալարաց կազմեց թէ Սատանայ կղզին բանտարկեալին դասը ժամանակին արդարացած տեսնուած է, թէեւ նախորդ նախարար Պ. Պլէյհի նմանօրինակ յայտարարութիւնը ընդհանրներն մէկն ալ ինքը, Պ. Բալանեաքն էր: Դէտ. վճռեցաւ արտաքին գործոց նորընտիր նախարար Պ. Տէ Քուասէ, որուն դռները կ'ըսէր Ֆէյօ: երբեմն կոտրվի մարդ մը ներկայացնելով ղայն: Հարկաւ չատեղէն պիտի կրնայ գլխադրել պատերազմական ծախքերուն, որ ամէն օր կ'աւելնան: Հաշուութեան ձայները կը զրանան հաստատուն բանել ամէն կերպով:

Իտալիոյ մէջ ղօր. Բելլուլի նախարարութիւնը եռանդով կ'աշխատի երկրին վերջին չինամութիւններէն ապատելու և երկրի տրամադրութիւնը իր կանոնաւոր ընթացքին վերադարձնելու համար: Ա.ռաջին երկու նիստերուն խորհրդարանը չատ դէշ ընդունելութիւն չըրաւ Բելլուլի, որ Գաւրան գահընկեցին պէս նորակազմ, անոր գոյութեան հաւանականութիւնները ունի միայն:

Հաշտութեան հեռագրեր

Պատերազմի սկիզբէն ի վեր մերթ ընդ մերթ հաշտութեան կամ մէջնորդութեան վրայ կը խօսուէր արդէն. բայց այս անգամ զրոյցները կը չատնան, և մեծաւորաց վճռման մը տալու համար անհատաւոր կոռնիի Նիս Եորքէն և Մատրիտէն կը հասնին քաղաքական լուրեր: Ցամառ տպատնիներուն մէկ մասը Բուլղարի ամէն կէտերուն վրայ ապահովական զօրքերու ներկայութիւնը աչքի առնելու ունենալով, կը փափաքին պատերազմը առաջ տանիլ: այս կարծիքին մէջ ճշմարտութեան մեծ չափ մը կայ. բայց խնդիրը այն է թէ Սպանիա ինչպէս պիտի կրնայ գլխադրել պատերազմական ծախքերուն, որ ամէն օր կ'աւելնան: Հաշտութեան ձայները կը զրանան հաստատուն բանել ամէն կերպով:

Ա.ստղիայ մէջ այս երրորդ նախարարութիւնն է որ իշնալու վտանգին մէջ է լրագիներու կնճռոտ խնդրին համար: Վերմիներները անողոք կը դանուին ոչ նուազ անողոք ու պինդ գըտնուած Զիլերուն հանդէպ: Պահեմիա և Մ'որալիա իրենց բնիկ բազմամարդութեան իրաւունքին վրայ պնդելով, չեն ուզեր որ սեւատոհական միացմանութիւնը կուլ տայ ազգային հին առանձնայնորհնութիւնները: Վերմեան սահմանադրական նախարար Տր. Պէօհրսյիրը չէ կրցեր դլուխ հանել. Դերման կուսակցութեան հետ, և հիմա պիտի հրաժարի. արդէն նախարարութեան ծան Թուն կամը ամիսներէ ի վեր նոյն բանը կը վոլթէր երկու անհերող տարրերուն մէջ, բայց բոլորովին անյաղողութեան մատնուելու, և կ'երեւայ թէ Թուն դահլիճն ալ Պատէնի և Կուչ դահլիճներուն ամրութիւնը պիտի ունենայ: Այսպէս գրեթէ երկու տարիէ ի վեր մանտանդ Աւստրիոյ մէջ այս երեքին խըռնդերը իր մէջ սուզած է մերքի ամէն գործունեութիւն, և սոր համար է որ Կոլոխովսքի կամը կը չանայ ամէն միջոցներով աշխատիլ Աւստրիան զրկած պահել արտաքին քաղաքականութեան ամէն խնդիրներէ, և իրերու հին վիճակը հաստատուն բռնել ամէն կերպով:

Իտալիոյ նոր նախարարութիւնը տակաւին չպարզուց իր արտաքին քաղաքականութեան ծրագիրը: Այս մասին տակաւին հարցապնդմանց կարգը եկած չէ: Տրէ Ֆիլիւսի գործը նախարարութեան կողմէ փայլուն յայտարարութիւն մը լսեց. չատեր կը կարծէին թէ Պ. Բալանեաք, որ անպաշտօն վիճակին մէջ դատին վերաքննութեան չատագով էր, պաշտօնին վրայ պիտի չարունակէ մնալ նոյն կարծիքին մէջ: Բայց կ'երեւայ թէ պատերազմական գործոց նախարարը իր պաշտօնավարութեան անգրանիկ ժամերը զոհեց ուսումնասիրելու համար Տրէ Ֆիլիւսեան խնդրին մանրամասնութիւնները և գալարաց կազմեց թէ Սատանայ կղզին բանտարկեալին դասը ժամանակին արդարացած տեսնուած է, թէեւ նախորդ նախարար Պ. Պլէյհի նմանօրինակ յայտարարութիւնը ընդհանրներն մէկն ալ ինքը, Պ. Բալանեաքն էր: Դէտ. վճռեցաւ արտաքին գործոց նորընտիր նախարար Պ. Տէ Քուասէ, որուն դռները կ'ըսէր Ֆէյօ: երբեմն կոտրվի մարդ մը ներկայացնելով ղայն: Հարկաւ չատեղէն պիտի կրնայ գլխադրել պատերազմական ծախքերուն, որ ամէն օր կ'աւելնան: Հաշտութեան ձայները կը զրանան հաստատուն բանել ամէն կերպով:

Ա.ստղիայ մէջ այս երրորդ նախարարութիւնն է որ իշնալու վտանգին մէջ է լրագիներու կնճռոտ խնդրին համար: Վերմիներները անողոք կը դանուին ոչ նուազ անողոք ու պինդ գըտնուած Զիլերուն հանդէպ: Պահեմիա և Մ'որալիա իրենց բնիկ բազմամարդութեան իրաւունքին վրայ պնդելով, չեն ուզեր որ սեւատոհական միացմանութիւնը կուլ տայ ազգային հին առանձնայնորհնութիւնները: Վերմեան սահմանադրական նախարար Տր. Պէօհրսյիրը չէ կրցեր դլուխ հանել. Դերման կուսակցութեան հետ, և հիմա պիտի հրաժարի. արդէն նախարարութեան ծան Թուն կամը ամիսներէ ի վեր նոյն բանը կը վոլթէր երկու անհերող տարրերուն մէջ, բայց բոլորովին անյաղողութեան մատնուելու, և կ'երեւայ թէ Թուն դահլիճն ալ Պատէնի և Կուչ դահլիճներուն ամրութիւնը պիտի ունենայ: Այսպէս գրեթէ երկու տարիէ ի վեր մանտանդ Աւստրիոյ մէջ այս երեքին խըռնդերը իր մէջ սուզած է մերքի ամէն գործունեութիւն, և սոր համար է որ Կոլոխովսքի կամը կը չանայ ամէն միջոցներով աշխատիլ Աւստրիան զրկած պահել արտաքին քաղաքականութեան ամէն խնդիրներէ, և իրերու հին վիճակը հաստատուն բռնել ամէն կերպով:

Իտալիոյ մէջ ղօր. Բելլուլի նախարարութիւնը եռանդով կ'աշխատի երկրին վերջին չինամութիւններէն ապատելու և երկրի տրամադրութիւնը իր կանոնաւոր ընթացքին վերադարձնելու համար: Ա.ռաջին երկու նիստերուն խորհրդարանը չատ դէշ ընդունելութիւն չըրաւ Բելլուլի, որ Գաւրան գահընկեցին պէս նորակազմ, անոր գոյութեան հաւանականութիւնները ունի միայն:

Հաշտութեան հեռագրեր

Պատերազմի սկիզբէն ի վեր մերթ ընդ մերթ հաշտութեան կամ մէջնորդութեան վրայ կը խօսուէր արդէն. բայց այս անգամ զրոյցները կը չատնան, և մեծաւորաց վճռման մը տալու համար անհատաւոր կոռնիի Նիս Եորքէն և Մատրիտէն կը հասնին քաղաքական լուրեր: Ցամառ տպատնիներուն մէկ մասը Բուլղարի ամէն կէտերուն վրայ ապահովական զօրքերու ներկայութիւնը աչքի առնելու ունենալով, կը փափաքին պատերազմը առաջ տանիլ: այս կարծիքին մէջ ճշմարտութեան մեծ չափ մը կայ. բայց խնդիրը այն է թէ Սպանիա ինչպէս պիտի կրնայ գլխադրել պատերազմական ծախքերուն, որ ամէն օր կ'աւելնան: Հաշտութեան ձայները կը զրանան հաստատուն բանել ամէն կերպով:

Սակայն անիկա կը չատաչանար: Շաշղողուն աղջիկները վերջապէս զայն նշմարելով, ոտքի նման մարդերուն երթալին ի վար փախչելու համար: Բայց անիկա վերջոյ ձեռքերը՝ ու քաղցր և երաժշտութեամբ ու ճարտասանութեամբ մարզուած ձայնով մը աղաղակեց.

դրան առջեւ դադրեցնելու, ոչ թէ սրբել կերպով մը ղայն յատերժացնելու համար: Ովղամիա Ամերիկացիք ուրիշներուն իրենց վերագրած ախտրութեան գրգռիչ գաղափարներէն սթոտ չեն ուներ, պարապ տեղը պատերազմը չարուճտելու համար: Բուսական է որ իրենց նպատակին հասնին, անոնք կը կենան ճամբուն սկիզբը, կէսը կամ վերջը:

Ցարակոյս չի կայ որ եթէ Մատրիտի մէջ հաշտութեան կամ խաղաղութեան կարծիքը զօրանայ, բանակցութեանց սկսելու համ չեզոք պետութեան մը միջամտութիւնը խնդրելու աստիճան, պատերազմը ի մօտոյ իր վախճանին կը մօտենայ, դեռ վեցիկ ու գովելի արդիւնքներ ձեռք բերուելէ վերջ: Եւ տարակոյս չի կայ թէ այդ արդիւնքները ընդհանուր շահերուն տեսակէտով պիտի փոխարինեն մասնաւոր վնասները, և Սպանիոյ համար տարրեր կերպով օգտակար պիտի ըլլան, ներքին չփոթութիւններէ խոյս տալու, և իրեն ձեռքը մեալիք քանի մը կտոր դաղթականները բարեկարգելու համար:

Սպանիա ընդգիմացաւ, և տպիտ բանական եր իր գիւնուորական պատիւը վրնաս տեսնելու համար: Բայց երբ կը խորհին սպանիացիք թէ անպատճառ պիտի յաղթեն անկը-սաքսոն ժկ ցեղին նկատմամբ ու բարոյական ուժերուն, տրամաբանական ըսըրտութիւն մը կը մատնէ իրենց յամառութիւնը: Բանական է, կ'ըսեն նոհնիները, պէտք է պատերազմը դադրի, ինչպէս երբեմն Պ. Մաք Քինլի կը դադրէ իր նշանառը պատրամադրին մէջ թէ. «Պէտք է Բուսպայի մէջ պատերազմը դադրի»:

Ե.

ԿԵՆՑԱՂԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ
ԲԱՌԴԻՐ

ԼՈՆԴԻՒԻՆ.—Երբ առաւի մը մէջ պատճառ կը նուազագի կամ առուեսագիի մը տաղանդը կը գնահատի, ամենատարուական խղճմտանքութիւնը լուսիւն կը պատուիրէ եւ տանիտուիին, առանց վատահելու, կրնայ բանադատել կանոնին շեղողները որպեսզի յարգեն կենցաղագիտական այս պահանջումը: Նոյնպես տանիտուհին կը վինակի լուսիւն պատուիրել խօսակցութեան ո՛եւ է նիւթի նկատմամբ երբ սա անախորժ ու կծու հանգամանք մը կը տանայ. դարձեալ անոր պատասխանելու է խօսակցութեան նիւթ մը գըտնել երբ առաւին մէջ ընդհանուր լռութիւն կամ տրտութիւն կը տիրէ.

ԽԱՆԶԱՐՈՒԻՐ.—Երբ պատահի որ կին մը խանձարուրի վերաբերեալ առարկաներ գնած միջոցին անխորհրդաբար ճշմարտութեան մը կողմէ, որուն հաղորդած չէ իր յոյն վինակը, պէտք է որ ծանօթը չմոտենայ անոր եւ չխօսեցնի ձեւացնի: Ցորչափ մայրը իր մօտաւոր յոյներուն նկատմամբ զեկուցում մը չ'ընէր, պէտք է վերջին ատիճան խորհրդապահ ըլլալ եւ բնաւ չխօսիլ ապագայ մանկիկին վրայ: Խանձարուրի վերաբերեալ առարկայ մը նուիրելու համար պէտք է շատ մտերիմ եւ կամ մեծաւոր ազգական մը ըլլալ:

ԱԼՔՈՒԻՆ ԴԷՄ

Դ.

ԲԱՐԻԶ, 7 յուլիս

Նոր չէ սակայն այդ պատը: Նախքան մարդիկը գինով կը գինովնայէին, մենք նորերս գինիէն զատ ալքոլներով ալ կ'արբենանք: Այնպէս կը կարծուի թէ օրգան ժամանակ որ մարդիկ խաղողի կինի խմիչին, չհիւանդացան. կը կարծուի թէ խրդեհութիւնները միայն աւելցուցին ալքոլին չարիքները: Բայց այսօր ամէն օր պէտք է հաստատի թէ ամէնէն բնական ըմպելիքն ալ, խմորեալ կամ ոչ, գինին նոյն իսկ, ճմարիտ կարմիր գինին, քիչ կամ պակաս թունաւոր է, միշտ թունաւոր: Նախնի մարդիկը մեզի պէս չը ճանչնային ալքոլամոլութեան հետեւանքները, անոնք ալ իրենց օրով զգացած են այդ պատին առաջքը առնելու համար: Ալքոլամոլութիւնը վերջին տարիներու մէջ, իրաւ է, սոսկալի կոտորածներ կ'ընէ, բայց նոր չէ. կը թուի հին գիտուններու գիրքերը կարդալ, ազգերու պատմութիւնը թղթատել, տեսնելու համար թէ գարերէ ի վեր ալքոլամոլ եղած են մարդիկ:

Հին պատմութեան մէջ կը գտնենք թէ Լիկուրգոս կը գինովցնէր տղոցները, օրինակ տալու համար քարի քաղաքացիներուն, որոնք չէին անարգեր գինին և իրենց քաղաքացիի մեծարանքները կը մատուցանէին Բաքոսի: Ա.յնէնքի մէջ. Տրագոն մահուան կը դատապարտէր գինովները:

Ա.յ իսկզբնէ գինովին ոճիրը սոսկալի կը գտնէր, ու կրկին պատիժներու կ'ենթարկէր գինով ոճրագործը:

Հռոմի մէջ կիները գինի չէին խմեր. գինի խմելը կնկան մը համար ոճիր մըն էր: Կհաբէր, Ովիտոսի և ուրիշ հռովմայեցի գրողներու գործերուն մէջ կը գտնենք ամբողջ էջեաներ, ուր կը խօսին ալքոլամոլութեան սոսկալի յառաջդիմութեան և ապերութիւններուն վրայ: Կը տեսնենք թէ օրշափ հին է հիւանդութիւնը, օրշափ ժամանակ է որ մարդ կը խմէ, թէ անոնք ալ, նախնի մարդիկը օրանք մաքուր գինի կը խմէին, անոնք ալ սոսկալի կերպով կը գինովնային, անոնք ալ կը հիւանդանային, անոնց վրայ ալ ալքոլը կը գործէր:

Պղտուարգոս ոչ միայն գինեմոլութեան մարդուն վրայ ըրած կոտորածները տեսած էր այլ նոյն իսկ աւելի հեռուն՝ գաւակներուն վրայ ալ տեսած էր ոճիրը, տեսած էր գինիին ազդեցութիւնը գաւակներուն վրայ. տեսած էր գինովին գաւակը հիւանդկեպ, մաղով աղքատ, մարմնով աղքատ, հոգիով աղքատ, տեսած էր խեղճ գ.հերը գինով հայհոյերու:

Ու այսպէս ապգերուն հետ գինին կը պտտի քաղքէ քաղաք, երկրէ երկիր: Ա.ջէնք կ'ինայ, Հռոմ կ'ինայ, քաղաքակըթութիւնը կը յառաջդիմէ, ան կը մնայ՝ միայն որդերուն պէս որ արշալոյսի հինայ վայրը այնչափ կը չատանան:

Ֆրանսայի մէջ մեծն Կարլոս կ'արգիլէր գինի խմելու հրամանել:

Իրրեւ թէ գինին չէր բաւիր մարդը գինովցնելու, ալքոլն ալ գոան մարդիկ: Ու այն ատեն գինի ու ալքոլ ձեռք ձեռքի տուած սկսան սոսկալի վնասներ պատճառել:

Լուի ԺԲ.ի ժամանակ (1514) ու գլխաւորաբար Ֆրանսուա Ա.ի ատեն գինովութիւնը այնչափ տարածուած էր, որ օրէնք օրէնքի վրայ կ'աւելցնէին կառավարութիւնները: Հրովարտակ մը կ'ըսէր. «Որ որ գինով գտնուի, առաջին անգամ քանտ պիտի դրուի, միայն հաց ու ջուրով. երկրորդ անգամուն պիտի ձեծուի բանտին մէջ, ականջները պիտի կտրուին ու պիտի անիծուի.» Ու խորհիլ թէ այս սոսկալի պատիժներէն ետքն ալ մարդիկ նորէն կը խմէին:

Դար մը ետքը (1678) կայսերական նոր հրովարտակ մը հրատարակ կու տար ալքոլին ծախուելուն՝ հասարակութեան մէջ. մինչեւ այն ժամանակ դեղագործները միայն կրնային ունենալ ալքոլ, և անոնք միայն ծախելու հրաման ունէին. այդ հրովարտակէն ետքը՝ որ ամէն դիւրութիւն կու տար խմողին իր մոլութիւնը մշակելու՝ զարմանալի չէ որ ալքոլամոլութիւնը սոսկանալու: Ֆիլատելֆիոյ հիւանդոցի ցուցակները երկիրներու մէջ ալքոլային գինեմոլութեան հետ ալքոլներն ու գինին խառնելը արհեստ մը եղած է. հրէշային արհեստ, որ մարդը մեռցնելու միայն կը ծառայէ:

ՊՕՂՈՍ ԲՕՒՕԼԵԱՆ

---

(1)

ՕՏԱՐ ԷՋԵՐ

ԷՆԱՔՐԻՈՍ

«ՊԱՆ»ԻՆ ՍՐԻՆԳԸ
(ԹԻՖԱԲԱՆԱԿԱՆ ԱՒԱՆԴԱՎԱՅ)

Իրիկուան դեմ էր արդէն. Դեղեցիկ ժանտալենները անկափ չուքը կ'երկարէին եղեգնեայ դաշտին վրայ. Դեղին արեւը դեռ ի մայրամուտ չէնել սկսած էր ու լուսինը կը բարձրանար արծաթի ամպի մը պես:

Լիքաօն կը վայելէր այս գեղազուարճ ժամը՝ ուր լամպոնի աղջիկն ու աղաքը միասին կը դրաւէին հովիտներէն եղերքները՝ ձամբուն փշոտներէն ծածկուած՝ սեւցած վայտէ քնար մըն էր բռնած ձեռքը՝ որովհետեւ ազատ էր՝ և վիլխոտներէն ու երգիչներէն ալ դաստիարակուած՝ վազելուն անդաստակներուն և նկարուած գերեզմաններու չորանոցներուն տակ, փղոսկրէ անկողիններու վրայ և խունկերու անուշ բոյրին՝ ու երաժշտական գործիքներու ներդաշնակութեան մէջ: Կը մնչէր նաև, երբեմն քաղցրութեամբ, երբեմն սոնդանքով, ճարտար պերճախօսները՝ որոնք գիտեն մարդիկներու հառաչքները ոսկեայ վերածելու արուեստը:

Եւ հարիւր քաղաքով էլադային մէջ կը պտտէր իր եղերուաքաղը դանելու համար: Ո'երդէր ճամբաներուն և քաղաքներու հրապարակին վրայ, ու գիւղանոցներուն մօտիկը, և Ա.քայեւան գիւղացիկ հողը իբր վճարին ասպընջականութիւն կը չնորհէր իրեն և սէր ու հաղուստ ալ կու տար: Գիտէր պատմել հեքեաթներ, որոնցմէ չատ կ'ախորժէին երիտասարդ կիները և անոնցմէ հեչտութեան հրաւիրող լարատներ կը հանէր:

Եւ այսպէս մինչեւ Լատօնի բարեբեր եղերքները հասած էր: Երկնային մշնչողին մէջ Լատերթի տղան՝ պատնէչներու քանդիչը՝ և ճերմակ բազուկներով Նոպիքան կ'երազէր: Ո'ւշ ազատ է անոր երեւոյթը տեսնել դեռին ուռիներուն բացուածքներէն, իր կնատներուն ընկերուհիներուն հետ, որոնք մաղերնուն մէջ տեղ կը հնդան:

Ու երբ կը մտածէր՝ այսպէս յոգնութենէ ընկճուած և սիրան ալ Իրոսի քաղցրութեամբ առլցուն՝ արծաթէ քրքիչներ լսեց որոնք կ'երկարէին նայատեղերու երդերուն մէջեւ: կեցաւ ու գիտեց:

Կարմիր արեւը մօրը դողը մնալու վրայ էր. լեցուն լուսինկան անհուն հայրի մը կը նմանէր՝ որուն մէջ բըլրակ մը կը ցոլար: Եւ ճկուն ծառերուն մէջ, լամպոնին ու լուսաւին վրայ, հազիւ մաքուր բուրդով ծածկուած յաւերժահարսներ ու աղջիկներ սեւաս, որոնք մազերնին կը չորցնէին: Ձերմակ ու ծիրանեզոյն լոյսին տակ անոնք այնչափ վայրեան էին՝ որչափ Ալկինօհսի աղջիկը՝ իր ընկերուհիներուն հետ:

Ու մէկը՝ որ կարծես ճառագայթներու վարսակով մը ունէր դլուխը՝ և չուչաններով հիւսուած՝ իրեն մատնել տուաւ թէ ժողովուրդները՝ չսիրել կրնային արտասիլ անոր համար տառապած ըլլալնուն, ինչպէս չէին սըրտմտած Էլենիին համար:

Սակայն անիկա կը չատաչանար: Շաշղողուն աղջիկները վերջապէս զայն նշմարելով, ոտքի նման մարդերուն երթալին ի վար փախչելու համար: Բայց անիկա վերջոյ ձեռքերը՝ ու քաղցր և երաժշտութեամբ ու ճարտասանութեամբ մարզուած ձայնով մը աղաղակեց.

—Ո՛հ, դիցուհիներ ու մահկանացուներ, լուսաշող աղիկինները երկրին, և դուք, ծովին սերած նայատներ, մի՛ վախնաք մնալ ճամբորդէն: Չի կրնար ձեղի վնաս մը հասցնել. Աւելի լաւ է որ գինքը մոխի ընէք.... Որովհետեւ ես դիտեմ նախնի մարդերուն պատմութիւնները և բարի ալուղներուն ալ երգերը.... Չէ՞ք ուզեր որ ձեղի պատմեմ Սրինգին (Syrinx) դժբաղդութիւնը՝ թմպանցիկ անգունդներով սա դետին աղկան, Սրինգին՝ որ նախապի արուեստներով մոզուած չատուածներն ալ՝ որ անտառներուն մէջ և դաշտերուն վրայ թափառելով, աւելի սպառնալից կը դարձնէ խաւարչուտ վայրերը:

Աղջիկները նատեցան անոր քով և անիկա ձծերց անոնց մարմինէն բղխած տեղ բոլորը և դիտեց անոնց բերնին արձակ ու ծիրանագոյ վայրիկը եկաղէլ լոյսին տակ: Իր կուրծքը կը տրտմէր հեչտանքէ, մինչդեռ ինք կը լսէր հնչուն քնարը. ամէնէն մեծ լուսատուները եկան նայիլ ջուրին և դեղանի աղջիկներուն բիւրերուն մէջ. և յաճախ չունչ մը կ'իջնէր որ հոտաւետուած կ'երեւար բիւրեղեայ կիսատուներուն մէջ ծփծփող չատուածի մը դիցախորտիկին (ambroisie):

Լիքաօն նախ նուագեց քաղցրաձայն յաւերժահարսներուն՝ որոնք չատ կ'ախորժին քնարին թելերէն, յետոյ ըսաւ.

—Այն ատեն Պան չատուածը մարդկիներուն ու դիւքերուն կը ծածկէր ինդրիկը: Ա.որ համար է որ ծերուկ Եսիոդոսը բնաւ չէ ճանչցած զայն: Փոթորիկներու ազատիկն, ծառերու ասպատիւներն և այն յանկարծական ձայներուն մէջ կը պահուըտէր՝ որոնք սոսկաւմ կ'ազդեն տչխարի հօտերուն և ճամբորդներուն: Մրմնջացող անտառները կը յաճախէր, կ'ուռնար անտառանկի գայլերու ձայնով, գիչերահասարի ցասմամբ, և ծովի չառաչուններով:

Ու Սրինգ յաւերժահարսը, գեղին՝ իր հօրը՝ լուսաճաճանչ մարդերուն, ատուերուտ կղզիներուն և հանդարտիկ գետերուն մօտիկը կը բնակէր:

(Շարունակելի).

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԱԿԱՆ ԹԵՐԹ

Հրատարակվում է շաբաթական 3 անգամ

Տարեկան բաժանորդագին 10 ռուբլի

Առանձին համարի գինը 5 կոպեկ

Հրատարակության տարեթիվ 1898

ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՀՀ ՆԱԽԱԳԱՀ ՀՐԱՆՏ ՏԱՆԻԵԼՅԱՆԸ ՄԱՍՆԱԿՑԵԼ Է ՀՀ ՄԱՐՏԱԿԱՆ ՈՒԺԵՐԻ ՀԱՎԱՔՄԱՆ ՀԱՆԴԻՍԱՎՈՐ ՆԻՍՏԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՀԱՆԴԻՊՄԱՆ ԱՌԹԻՒ ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՆԴԻՊՄԱՆ ԱՌԹԻՒ ՀԱՄԱՐ ՀՀ ՄԱՐՏԱԿԱՆ ՈՒԺԵՐԻ ՀԱՎԱՔՄԱՆ ՀԱՆԴԻՍԱՎՈՐ ՆԻՍՏԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՀԱՆԴԻՊՄԱՆ ԱՌԹԻՒ ՀԱՄԱՐ

ՀՀ ՆԱԽԱԳԱՀ ՀՐԱՆՏ ՏԱՆԻԵԼՅԱՆԸ ՄԱՍՆԱԿՑԵԼ Է ՀՀ ՄԱՐՏԱԿԱՆ ՈՒԺԵՐԻ ՀԱՎԱՔՄԱՆ ՀԱՆԴԻՍԱՎՈՐ ՆԻՍՏԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՀԱՆԴԻՊՄԱՆ ԱՌԹԻՒ ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՆԴԻՊՄԱՆ ԱՌԹԻՒ ՀԱՄԱՐ ՀՀ ՄԱՐՏԱԿԱՆ ՈՒԺԵՐԻ ՀԱՎԱՔՄԱՆ ՀԱՆԴԻՍԱՎՈՐ ՆԻՍՏԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՀԱՆԴԻՊՄԱՆ ԱՌԹԻՒ ՀԱՄԱՐ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԱԿԱՆ ԹԵՐԹ

Հրատարակվում է շաբաթական 3 անգամ

Տարեկան բաժանորդագին 10 ռուբլի

Առանձին համարի գինը 5 կոպեկ

Հրատարակության տարեթիվ 1898

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԱԿԱՆ ԹԵՐԹ

Հրատարակվում է շաբաթական 3 անգամ

Տարեկան բաժանորդագին 10 ռուբլի

Առանձին համարի գինը 5 կոպեկ

Հրատարակության տարեթիվ 1898

ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՀՀ ՆԱԽԱԳԱՀ ՀՐԱՆՏ ՏԱՆԻԵԼՅԱՆԸ ՄԱՍՆԱԿՑԵԼ Է ՀՀ ՄԱՐՏԱԿԱՆ ՈՒԺԵՐԻ ՀԱՎԱՔՄԱՆ ՀԱՆԴԻՍԱՎՈՐ ՆԻՍՏԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՀԱՆԴԻՊՄԱՆ ԱՌԹԻՒ ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՆԴԻՊՄԱՆ ԱՌԹԻՒ ՀԱՄԱՐ ՀՀ ՄԱՐՏԱԿԱՆ ՈՒԺԵՐԻ ՀԱՎԱՔՄԱՆ ՀԱՆԴԻՍԱՎՈՐ ՆԻՍՏԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՀԱՆԴԻՊՄԱՆ ԱՌԹԻՒ ՀԱՄԱՐ

ՀՀ ՆԱԽԱԳԱՀ ՀՐԱՆՏ ՏԱՆԻԵԼՅԱՆԸ ՄԱՍՆԱԿՑԵԼ Է ՀՀ ՄԱՐՏԱԿԱՆ ՈՒԺԵՐԻ ՀԱՎԱՔՄԱՆ ՀԱՆԴԻՍԱՎՈՐ ՆԻՍՏԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՀԱՆԴԻՊՄԱՆ ԱՌԹԻՒ ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՆԴԻՊՄԱՆ ԱՌԹԻՒ ՀԱՄԱՐ ՀՀ ՄԱՐՏԱԿԱՆ ՈՒԺԵՐԻ ՀԱՎԱՔՄԱՆ ՀԱՆԴԻՍԱՎՈՐ ՆԻՍՏԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՀԱՆԴԻՊՄԱՆ ԱՌԹԻՒ ՀԱՄԱՐ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԱԿԱՆ ԹԵՐԹ

Հրատարակվում է շաբաթական 3 անգամ

Տարեկան բաժանորդագին 10 ռուբլի

Առանձին համարի գինը 5 կոպեկ

Հրատարակության տարեթիվ 1898

Վիճակի յուրտի

ԴԱՍԱՏՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԿԱԶՈՒՆԻՆ ՄԱՄՈՒԼԻՆ ՀԱՅԿԱԶՈՒՆԻՆ ՎԻՃԱԿԻՆ ՅՈՒՐՏԻ ՀԱՄԱՐ ՎԱՃԱՌՔԻ ՀԱՄԱՐ

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻԻՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՒՑԹ Անգլ. Ոսկի 1,000,000

ՓԻՆԻՔՍ

Հիմնեալ ի Լոնտոն յամին 1782

ՓԻՆԻՔՍ, հիմնեալ աւելի քան մի դար առաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութիւն մ'է՝ որոյ բաժնետոմարք Անգլիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ դրամատէրեր են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։ Դրամագլուխը և պահեստի դումարը կը հասնի 4,000,000 անգլիական ոսկւոյ։

ՓԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մէկ գլխաւոր ապացոյցն է 20,000,000 Անգլիական ոսկւոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի ջնջաներուն համար։

ՓԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կոյտական՝ կալուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և միչնորդութեամբ ատորագրելոց, որ ունիմք լիազօր իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած ջնասներըն։

Հ. ՕՈՒԱՆ և Ընկ. ընդհ. գործակալք Կ.Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և Սեւ Ծովու եզերաց, Ղալաթիա, Պանք Օթոմանի վարի քովը Վիթալիս խան, գետնայարկ Թիւ 1

ԻԼԱՆ ՊԱՊՐ ՍԻԳԱՐԷԹԻ

Շամը Շէրիֆ իւէ ճիվարընտա վէ Հօրան վէ ձէպելը Տիւրուզտա պուլընան վէ հասպէլ իչմաղ պուլընորը լաճագ օլան ճիւնուաը ճէնապը Միւլիւքանէ իչուն սէնէի հալիյէ Թէմամընան իլիպարէն պիր սէնէ զարֆընտա միւզթէզա էրզագ՝ մահալինճէ մէվգըի միւնագասյա վաղ իսիլտիկինտէն, պուրաճա Թալիպ օլանլարընն՝ չէրաիթինի անյատագ իւզրէ մագամը ալիի Սէրասքէրի Լէվազիմաթը Ուժուտիյէ տաիրէսինէ միւրաճաաթ էյլէմլէրի Նօ. 68 1—3

* * *

Շամը Շէրիֆ իւէ ճիվարընտա վէ Հօրան իւէ ձէպելը Տիւրուզտա պուլընան ճիւնուաը ճէնապը Միւլիւքանէ իչուն պիր սէնէ զարֆընտա միւզթէզա 72,000 գըյէի ճէաիտա չէքըր մէվգըի միւնագասյա վաղ օլունտըրընտան, պուրաճա Թալիպ օլանլարընն՝ մագամը ալիի Սէրասքէրի Լէվազիմաթը Ուժուտիյէ տաիրէսինէ միւրաճաաթ էյլէմլէրի Նօ. 69 1—3

* * *

Չէյթունտա պուլընան վէ հասպէլ իչմաղ պուլընորըլաճագ օլան ճիւնուաը ճէնապը Միւլիւքանէ իչուն սէնէի հալիյէ հաղրանը իսլիթիսապընտան Թիթիպարէն պիր սէնէ զարֆընտա միւզթէզա էրզագ՝ ահալինճէ մէվգըի միւնագասյա վաղ իսիլտիկինտէն, պուրաճա Թիթայա Թալիպ օլանլարընն՝ մագամը ալիի Սէրասքէրի Լէվազիմաթը Ուժուտիյէ տաիրէսինէ միւրաճաաթ էյլէմլէրի Նօ. 70 1—3

* * *

Նիզամիյէ չաիր անպարը իչուն միւզթէզա 80,000 գանիմաթը ճէալտաէն 100,000 գանիմաթը ճէտիտե գատար սաամանըն պէչէր գանիմաթը ճէտիտի 15 ղրչ. տա Թալիպի էօտաէսինէ օլուպ, կէչիճէք Թէժմաղըը 8 րնճի չարշընպոհ կիւնիւ գարարը գաիմիսի վէրիլէճէկինտէն, Թէնզիլ Լոյ Թիթայա Թալիպ օլանլարընն՝ մագամը ալիի Սէրասքէրի Լէվազիմաթը Ուժուտիյէ տաիրէսինէ կէլմէյէրի Նօ. 71 1—3

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ. ՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՄԱՍ ԳՈՒՄԱՐ

906,000,000 ՖՐԱՆԿ

Տնօրէնութիւն յ'Ամերիկա

Փարիզ, 16, Պուլվար. ան գ'Իթալիէն. 1, 3, իր Լը ԲէյՓէ փողոցի սեպհական չէնքին մէջ

1845ին հիմնուելն ի վեր

Ապահովագրեալներու վճարուած 87,000000
Հասոյթ 196,000000
Նոր ապահովագրութիւնք 661,000000

1896 յունուար 1

Աւանդ եւ անշարժ կալ. յ'Ամերիկա 40,00000
Ճարելեալ գրամագլուխ 124,00000
Արդի ապահովագրութիւնք 441,00000

Տնէնչիկան ապահովիչներ

Շահագործիններու բարդմամբ և ապահովագիրներու վերադարձմամբ ի դէպ մահու

Գայմանագրութեան նոր եղանակ

սկսեալ Առաջին տարւոյն լրանալուն պէս ԱՒԱՆԴ ՎԵՐԱԳԱՀՈՒՄԻ ի մասին քեակութեան և ուղեւորութեան։

Հինգ տարի եղած ԻՐԱՒՈՒՆՔ տալով ընկերութենէն փոխանութիւններու որոց գումարընչանակուած է ապահովագրին մէջ։ աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններու համ. դիմել առ Տնօրէնութիւնն ի Թուրքիա

188 Ճ. ՈՒ. ՀՈՒԻԹՕՀ եւ ԸՆԿ.

Վօյվոտա ան, Վ — խան, Ղալաթիա

ՓՐԵՏ. ԼԻՎԱԼՈՆ եւ ԸՆԿ.
ՇՈԳԵՆԱՒԱՏԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Հէվբօ—լէ և Աբէ—Էլէյ գէլե— քոնող ընֆէնսէ—ը

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Վիրդօրիան	10500	Ֆլավիան	3500
Առմինեան	10500	Էճիրշիրն	3500
Ռէսդրիան	10500	Արըժ-ըն	3000
Լանքասդրիան	9000	Ալճէրիան	2500
Ֆիլատէլֆիա	9000	Արապիան	3500
Գօլտպահն	8000	Ամէրիկեան	2500
Ձօրճիան	8000	Անտալուզիան	2500
Գոսդոնիան	8000	Ազգաշիրն	2500
Ֆիրճինիան	8000	Լէսպիան	2000
Տալէրնան	3700	Մինճօ	900
Վավնիան	3700	Օրօդօ	800
Ֆլամինիան	3700	Լիսպօն	800
Տապիան	3500		

Ապրանքի տէրերէն կը խնդրուի իրենց ապրանքն այլուր փոխադրելու կամ Ղաթիոյ մաքսատունն հանելու համար իրենց հրահանգը զրկել չոգենաւին ժամանուելէն 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար տեսնել առ. ԷՏՎԱՐ ԼԱՖՈՆԹԷՆ

Մէհմէտ Ալի փաչա խան, Թիւ 1 Ղալաթիա

ՓՐԵՏ. ԼԻՎԱԼՈՆ եւ ԸՆԿ.
ՇՈԳԵՆԱՒԱՏԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Հէվբօ—լէ և Աբէ—Էլէյ գէլե— քոնող ընֆէնսէ—ը

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Վիրդօրիան	10500	Ֆլավիան	3500
Առմինեան	10500	Էճիրշիրն	3500
Ռէսդրիան	10500	Արըժ-ըն	3000
Լանքասդրիան	9000	Ալճէրիան	2500
Ֆիլատէլֆիա	9000	Արապիան	3500
Գօլտպահն	8000	Ամէրիկեան	2500
Ձօրճիան	8000	Անտալուզիան	2500
Գոսդոնիան	8000	Ազգաշիրն	2500
Ֆիրճինիան	8000	Լէսպիան	2000
Տալէրնան	3700	Մինճօ	900
Վավնիան	3700	Օրօդօ	800
Ֆլամինիան	3700	Լիսպօն	800
Տապիան	3500		

Ապրանքի տէրերէն կը խնդրուի իրենց ապրանքն այլուր փոխադրելու կամ Ղաթիոյ մաքսատունն հանելու համար իրենց հրահանգը զրկել չոգենաւին ժամանուելէն 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար տեսնել առ. ԷՏՎԱՐ ԼԱՖՈՆԹԷՆ

Մէհմէտ Ալի փաչա խան, Թիւ 1 Ղալաթիա

ՏՐՔ Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ եւ ՈՐԴԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ—ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852

396 ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396

(Նայէ էսբէլտոտ վրայ յուխը, տէղ Զըղըֆկանց դէմ)

Կատարելագործեալ գործիքներու միջոցաւ ամենասաստիկ ցաւած ականներն ալ անդին կը լեցնեն. ցաւազրկելը և բուժումը վերստանալու պայմանաւ։

Նորահնար եղանակաւ, նուրբ, ճաշակաւոր, և դիմացկուն արհեստական ակռաները կը պատրաստեն, յար և նման բնականի, դէմքի յետաոյթին ըստ պահանջի, ծամոցելին և ալոց ազատութեան երաշխաւորեալ։

Բերնի հիւանդութիւնք կատարելապէս կը բուժուին ինչպես նաեւ թմրիցուցիչ դեղերու և ամենակատարելագործեալ ազ աններու միջոցաւ, առանց ցաւի ատաճիճանութեան։

Ց.Գ. Ամերկ. սով. համաճարն ձմեռնամը կիրակի օրերն ալ, (Զինչ- չէս օր) ինչպէս նաեւ ամեն օր, (Զինչ- չէս էդնէր) հիւանդ կընդունին Բերայի գործատեղին

Գատրգիւղցիք կրնան դիմել իւրեանց բնակարանն, Թիւ 1 Խէյուվնի փողոց։

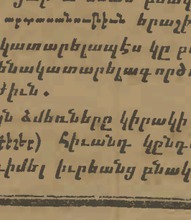

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՑՐԻԼ.

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒԾ ԵՐԹԵՒՆԿՈՒԹԵԱՆ ՁՈՒԾԱԿԸ

1898 Յունիս 1ԷՆ սկսեալ մինչեւ ցնոր ծանօրինուվիւն

(Բացի Ուշէն օրերէն) Եւրոպայէն եկեղեցի Կամաքչէն ԻՇԽԱՆ ԵՐԹԱԼՈՒ ԺԱՄԵՐԸ

ժ.	Վ.	
10	15	Ր. Ա. Գվ.ենմ.Մէզ.Պէօյ.Թրպ.ենք.Գօյճ. Ր.Հս. (Հիսարը շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի
11	45	ենմ Մզպ Պ.օյք. Բրճ Թրպ. ենք ՍՒՆ. Պօյճ Ր Հիսար պիտի հաղորդակցի
12	35	ՍԵՒ. Մ զպ· Պ.օյք· Թրպ· ՍԵՔ· Մ Բվ· Ր. Հիսար պիտի հաղորդակցի
1	15	ՍԵՒ. Մ.Էվ· Պէօյ· Թրպ. Պէյզ· Բշպահ· Զպզ· Խն. Ա· Հիս· Դատ· Պ.ք. (Վսք· պիտի դարձրնդակցի Ուր.ները Ձէնզ·Պէյլ· Գուվզ Պ.Հ·)
1	45	ՍԵՒ·Մ զպ·Պ.օյք· Թրպ· ՍԵՔ. (ՍԵՔ· պ.Ջտր դարձրնդակցի) Պ.Հ.Վ·
2	0	ենմ Մ զպ.Պ.օյ.ո Թրպ Պ.Յզ Բշպ Զպզ· Խն. Ա· Հիս· Դատ Պ.Հ.Ր· ուրքաՋ.ները Վսք Զեզ· Պ.Յլ Գուվզ
2	50	ւ· Ա.Բվ· ՍԵՒ Մ.Էվ· Պէօյ· Թրպ· ենք· ԲսՋ·Ս.ը.Պ.օյ.Ր·Հիս·Պ.Ա.ք Պ.Ա զպ պիտի դարձրնդակցի· ուրքաՋ Ձէնզ· Գուվզ
3	30	ՍԵՒ. Մ.Էզ.Պ.Ա.օյ. Թրպ· ՍԵՔ· ՄԵՒ·Մ.ը.Ր Պ.օյ· Ր·Հիս· Պ.Էվ·ք (Պ.Էվ.ք.ը շոգենաւին դատ պիտի դարձրնդակցի) ուր· Աւս· Ի.ը.Ր· ՍԵՒ· Պ.Ջր·
5	45	ՍԵՒ· Մ զպ· Պ.էօյք· Թարպ· Պ.Յզ· ՍԵՔ·ՍԵՒ·Թավ Պօյճ· Ր·Հս· Պ.Ա· Ա.ը.Ր· Ի.ը.Ր· ՍԵՒ· Պ.Ջր·
7	—	ՍԵՒ.Մ.Էզ·Պ.Ա.օյ· Թրպ· Պ.Յզ· ենք· Մ.ը.Վ·Ր· Հս· Պ.Էվ· Ա.ը.Ր· Ի.ը.Ր· Պ.Յլ· ՍԵՒ Պ.Ջ.Ր.ը (Պ.Էզ.Ա.ը Ջ.Ի.ը·զա Շոգ· դատ պիտի դարձ·)
8	—	Ա·Ր· Իվ· ՍԵՒ· Մ զպ·Պ.օյ· Թրպ·ՍԵՔ·ՍԵՒ· Պօյ·Ր· Հիս.ՊԷվ· Ա.ը.Ր· Ի.ը.Ր· ՍԵՒ Պ.Ջ.Ր.ը· Դպ.
10	15	ենմ· Մ զպ· Պէօյ· Թրպ· ենք· Մ.ը.Վ·Ր·Հ. Պ.Էվ·Ա.ը.Ր· ուրքաՋ Պ.Էյ.ը.զ

Եվենիչքէն Կամաքչէ ՇՔԵՆ ՇՔԵՆԱԾ

11	20	ենք. ՍՒՆ. Մ.ը.Վ· Պօյճ· Ր·Հիս· Պ.Էվ· Ա.ը.Ր· Ի.ը.Ր· ՍԵՒ· Պ.Ջր·	41
2	15	ենք. ՍՒՆ. Մ.ը.Վ· Պօյճ· Ր·Հ. Պ.Էվ·Ա.ը.Ր·Ի.ը.Ր· ՍԵՒ· Պ.Ջր·	18

Պ.Էվ·Ի.ը Կամաքչէ ՇՔԵՆ ՇՔԵՆԱԾ

11	—	Պ.Էվ·Ա.ը.Ր·Ի.ը.Ր·ՍԵՒ· Պ.Ջր·	22
11	45	Ր. Հիս· Պ.Էվ· Ա.ը.Ր· Ի.ը.Ր· Օ.ը.Ի· Պ.Էջր·	21
12	30	Ր.Հիս· Պ.Էվ· Ա.ը.Ր· Ի.ը.Ր· Օ.ը.Ի· Պ.Էջր·	32
1	20	Ր. Հիս· Պ.Էվ· Ա.ը.Ր· Ի.ը.Ր· Օ.ը.Ի Պ.Էջր·	21
2	—	Պ.Էվ· Ա.ը.Ր· Ի.ը.Ր· ՍԵՒ· Պ.Էջր· Դպ.	32
2	45	Պ.Էվ· Ա.ը.Ր· Ի.ը.Ր· Օ.ը.Ի· Պ.Էջ·	18
3	30	Պ.Էվ· Ա.ը.Ր· Ի.ը.Ր· Օ.ը.Ի· Պ.Էջր·	20
4	5	Պ.Էվ. Ա.ը.Ր·Ի.ը.Ր·ՍԵՒ·Ի.ը.Ի·Պ.Էջ·Դպ. բացի ուր·	43
4	45	Պ.Էվ· Ա.ը.Ր· Ի.ը.Ր· Օ.ը.Ի· Պ.Էջ·	31
5	30	Պ.Էվ·Ա.ը.Ր·Ի.ը.Ր·ՍԵՒ·Ի.ը.Ի·Պ.Էջր· բացի ուր·Է	32
10	15	Ր.Հիսարէն ուղղակի կամուրջ բացի ուր·	43
11	—	Լընտուտքէյէն ուղղակի Ո ամուրջ	34

Ա·Ի·Ի·Ի·Ի Եվէյէ կամ Պ.Ջ ՇՔԵՆ ՇՔԵՆԱԾ

11	—	Գնվ· Ձնկ· Պէյ· Իվկ· Իսկ·	33
11	30	Պէյզ·Բշպ·Զպզ·Դ.ա.լ·Ա·Հիս· Գնտ· Վան. Ուրք· Ձնկ· Պէյլ· Գվկ· Պէշ·	44
12	5	Պէպ· Վնք· Ձնկ· Պէյլ· Գվկ· Պշք· բացի Ուրքաձէ	34
12	25	Պէյզ· Բշպ· ենք, Զպզ· Գնվ. Պօյճ· Ր. Ա. Հիսար Գնտ· Արն· Զէն· Պէյլ·Գուզ·Պէշ·	20
12	45	Վնք· Ձնկ, Պէյլ· Գվկ· Պշք.	33
1	30	Ձնկ· Պէյլ· Գվկ· Պշք·	20
1	45	Պէյզ· Բշպ· Զպզ· Գանվ, Ա· Հիս· Գնտ· Վնք· [Վնք. շոգ. պիտի հաղ· ուր·ները Վնք. Զէնկ· Պէյլ· Գվկ· Պէշ·	45
2	30	Վնք· Ձնկ· Պէյլ· Գվկ· Պշկ· բացի ուրք	34
3	—	Պէյզ·Բշպ·Զպզ·Գնվ·Ա·Հ·Գնտ· Պէշ· պիտի հաղորդակցի ուրքաձ օրերը Վնք· Ձնկ· Պէյլ·Գվկ·Պշք·	57
3	35	Գնտ· Վնք· Ձնկ·Պէյլ·Գվկ· Պշք· բացի ուրքաձէ	32
4	30	Պէյզ·Բշպ·Զպզ·Գնվ·Ա·Հս·Գնտ· (Վնք·էն կը հաղորդակցի) ուրքաձները 4 30 Մզպ· Պէօյք· Թրպ· Ձնկ· Պէյլ· Գուզ· Պշք·	39
5	15	Վան· Ձէնկ· Պէյլ· Գվկ· Պէշ·	33
7	30	Պէյք· Բշպ· ենք, Գնվ· Մ.ը.Վ· Ր. Ա· Հիս·Ջէտ· Պ.Ա· Ձնկ·Պէյլ· Օրճ. Գվկ· Պշք· հինգշաբթի օրերը Օրճ.Պշք· Հանդիպելէ զատ Իւսկիւտար ալ պիտի հանդիպի	20
8	50	Մ.զ.Պէօյք·Թրպ·Պէյզ·Բշպ·Զպզ·Գնվ·Ա·Հ. Գնտ· Վն. Ձնկ· Պէյլ· Գվկ· Իսկ·	18
9	35	Գնտ. Ձնկ· Պէյլ· Իսկ· բացի Ուր·	
10	15	Պէյզ· ենք·Գնվ·Ա·Հիս· Ձնկ· Պէյլ·Պշք· բացի ուրքաձէ	32
10	15	Ա.Հս·էն ուղ·կամուրջ ուր·օրերը	10 35Ին 44
10	35	Գվկ·էն ուղղակի կամուրջ բացի Ուր·է	42
11	—	Գնվ·էն » » » »	20

(Բացի Ուշէն օրերէն) Կամաքչէն Սաբ·պահ Եվէյէ ԵՐԹԱԼՈՒ ԺԱՄԵՐԸ

12	45	Պ.Էյ, Սրք, Արն.Պ.ապ Ի.Հ, Պօյճ· ենք.Թրպ, Պ.Էյ, Մ զպ, Ցամ, ուրքաձ.ները Պէ զսզ	37
2	30	Պ.Հ· Սրք· Ի.ը.Ր· Ա.ը.Վ· Պ.ապ· Ի·Հիս· Մ.ը.Վ Ցնք· Թրպ· Պ.Էյ· Մ զպ· ենմ·	40
3	—	Թապ·Պ.Էք· Իվկ· Սրք· Պ.Էյլ· Ձնկ· Արնվ·Թատ·Ա·Ի·Հս·Իսլ·Մ.ը.Վ· Ցնք· Բշպ·Պ.Էյզսզ Պ.Էպ· Պ.Էյ· Մ.Էվ· Ցամ·	22
4	—	Պ.Էք·Սրք·Ի.ը.Ր·Ա.ը.Վ·Պ.ապ·Ի·Հս·Պօյճ· Սենս· Ցնք·Թրպ·Պ.Էյ·Մ.Էվ·ենմ·	21
4	35	Պ.Էք· Սրք· Պ.Էյլ· Ձնկ· Վնք·	33
8	35	Պ.Էք·Գվկ·Պ.Էյլ·Ձնկ·Վնք·Գնտ·պիտի հաղոդ. ուրք· 8 45 Ա.Հիս· Գնվ.Զպզ·Բշպ·Պ.Էյզսզ Թրպ· Պ.Էօյ· Մ զպ·	33
9	—	Պ.Էք· Գնտ. Ա· Հիսար Գնվ. Զպզ· Բշպ· Պ.Էյզ· բացի ուրքաձէ	
9	30	Պ.Էք·Գվկ·Պ.Էյլ· Ձէնկ· Վանք· Գնտ· Ա·Հ· Ուրք· օրերը 20 վայրկեան վերջը	44
10	15	Իւս, Գուզկ· (բացի ուրքաձէ)	42
10	20	Պ.Էք· Գնտ· Ա·Հս·Գնվ· Զպզ·Բշպ· Պ.Էյզ· Մ.Էզ· Ր·Ա· Գավզակներ	39
10	35	Պ.Էք· Պ.Էյլ· Ձէնկ· Վանք· Արն, Գնտ. Ա·Ր. Հիս· Գնվ,Մ.ը.Վ· ենք·Բշպ·Պ.Էյզ· ուրքաձ օրերը 15 Լարկեան վերջը Գվկ·	33
10	40	Իւսկտ Գվկ· (բացի ուրքաձէ)	21
11	—	Պ.Էք·Գվկ·Պ.Էյլ Ձնկ· Վանք·Գնտ·Պ.Էպէք բացի ուրքաձէ	33
11	20	Գնտ·Ա·Հիս·Գնվ·Զպզ·Բշպ·Պ.Էյզ· ուրքաձ օրերը Թուզվունճուզ	41
12	—	Պ.Էշ· Գուզկ· Պ.Էյլ· Ձէն· Վան· Պ.Էպէք·	34

Սմէն ուրքաձ ժամ 1ին Մէզաքպուրնիէն շոգենաւ մը եկելով Պ.Էօյք· Թրպ· ենք· Մ.ը.Վ· Պ.Էպ· Արն· Սրճ· Պշք· հանդիպելով կամուրջ։

Ամէն ուրքաձ ժամ 10 4ին Մէզաքպուրնիէն շոգենաւ մը եկելով Պ.Էօյք· Թրպ· Պ.Էյզ· Բշպ· Զպզ· Գնվ· Ա· Հիս· Գնտ· Վնք· Ձնկ· Պէյլ· Գվկ· Իսկ· հանդիպելով կամուրջ։

COMP RUSSE
NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթական երթեւեկութիւնք

Դէպ. 30 12 Միտիլլի, Իզմիր, Փիրէոն, Ադրաանդրիա, ժամը 3ին յետ միջօրէի։

Դէպ. 1/13 Մեվաստարուին սուրճանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին։

Եր. 2/14 Տարտանէլ, Այնօրօզ, Մէլանիէ, Իզմիր ժամը 4ին յետ միջօրէի։

Շր. 4 93 Իւէզոլու. Սամսոն, Օրտու, Կիրասոն, Տրապիզոն եւ Պաթում առտուն ժամը 11ին։ 562

ՄՈՍ
ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Հէվբօ—լէ, Պօրթօյէ, Մ'Փէնիկլէմանի և Մա— Ծովէ գէլե— քոնող ընֆէնսէ—

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	
Համէնէ	3000	Թիպս	2500
Անպիս	3000	Նէքթիս	2400
Թ.էպքը	3000	Օսայրիս	2250
Քեանորուս	3000	Բէրա	2250
Տարոս	3000	Մֆինրս	2000
Սամսունի	3000	Կասրընի	1500
Տաբիօնքա	2500	Կիլկէն	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻՒՕՀ և ԸՆԿ. Ուէթալ խան

ձէյմմ ՄՈՍ և ԸՆԿ.

568 31, Ձէյմս Սթրիթ Լիվըրփուլ

ՌՕՍԻԱ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻԻՆ

1881 Մարտ 20 ի կայս. հրատէով արտօնեալ Ընկերութեան կեդրոնատեղին Բեթերսպուրկ Ընկերութեան ապարանքը, Մեծ Մորսքաիա 37 Ապահովագրութեանց ճիւղեր ՀՐԴԵՀ.— ԿԵԱՆՔ.— ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ.— ԱՐԿԱՆՔ։

Ընկ.՝ դրամագլուխ ամբողջովին վճարուած 10,000,000 ֆր.
Երաշխաւորութեան գումար 67,000,000 »
1895 ի հասոյթք 25,000,000 »
1881 էն ի վեր Ընկերութիւնը իր ապահովագրեալներուն վճարած է մօտ 100,000,000 »

Ընկերութեան քննիչ ի Կ. Պոլիս Ա. ՀԻՒՐՄԻԶ

Ղալաթիա, Փոստէի փող. (Էմ Մաւսուան փեղէ)

Ընդհ. Գործակալ Թուրքիոյ համար ԹԵՈՒՕՐ ՐՒԲՐԻՆ

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ՕՍՄ. ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երեւելութիւն կառախումբերու 1898 Մայիս 8 (Ն. Տ.) կիրակիէն սկսեալ

ՀԱՅՏԱՐ ԲԱՇՆ. ԷՍԿԻ—ՇԷՀԻՐԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ				ԴԱՐՁ			
ԿԱՌԱՒԱԽՈՒՄՔ				ԿԱՌԱՒԱԽՈՒՄՔ			
Թ.34 խառն Առտու		Թ.36 խառն Իրկն.		Թ.31 խառն Առտու		Թ.33 խառն Իրկն.	
Ժ.	Վ.	Ժ.	Վ.	Ժ.	Վ.	Ժ.	Վ.
11	—	7	40	3	50	11	30
11	25	8	5	3	25	11	5
11	40	8	17	3	13	10	50
12	52	9	30	1	08	9	34
1	—	9	38	1	50	9	24
1	26	10	5	1	27	9	2
1	49	10	34	1	2	8	38
2	13	11	—	12	30	8	9
2	24	11	13	12	18	7	59
2	43	11	34	12	5	7	47
3	4	12	—	11	52	7	20
3	18	12	17	11	14	7	5
3	29	12	30	11	3	6	56
3	43	12	48	10	45	6	40
4	5	—	—	—	—	6	18
4	42					5	42
5	14					5	12
5	41					4	54
6	28					3	58
6	54					3	32
7	29					3	3
7	59					2	29
8	37					1	51
9	20					1	11
9	35					1	—
10	45					12	10
11	28					11	34
12	14					10	57
12	44					10	24
1	22					9	45

իրկն. առտ.

ԿԱՅԱՐԱՆ	
Ա.Ի.Ն	Բարաքէօյ Կամուրջ ժմ.
ժմ.	Հայտար Փաչա ԱԿՆ.
ԱԿՆ.	ժմ.
ժմ.	Բէնտիք ԱԿՆ.
ԱԿՆ.	ժմ.
»	Թուզլա »
»	Կէյպզէ »
»	Տրլ Իաքէնէսի »
»	Թ.ավշանճլը »
»	Հէյդէք »
»	Եարըմճա »
»	Թէրբուն Զիֆթլիք »
»	Տէրբընճէ »
ժմ.	Իզմիտ ԱԿՆ.
ԱԿՆ.	ժմ.
»	Պէօյ.ը Տէբպէնտ »
»	Սապաճճա »
»	Ատա Բազար »
»	Կէյվէ »
»	Աք Հիսար »
»	Սէքէճ »
»	Լէվքէ »
»	Վէզիր Խան »
ժմ.	Պլէճիք ԱԿՆ.
ԱԿՆ.	ժմ.
»	Բարաքէօյ »
»	Պօզվէրք »
»	Ին Էօնիւ »
»	Զուքուր Հիսար »
ժմ.	Էսկի Շէհիր ԱԿՆ.

ԷՍԿԻ—ՇԷՀԻՐ ԳՕՆԵԱՑԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ			ԴՐՁ
Կառ. Թ. 222 խառն Առտու			Կառ. Թ. 221 խառն Իրկն.
Ժ.	Վ.		Ժ.	Վ.
10	20	ԱԿՆ. Էսկի-Շէհիր ժմ.	1	37
11	3	» Կէօքճէ քէոքը »	1	2
12	3	» Մասլաճաք բունար »	12	21
12	53	» Ալաեունտ «	11	30
1	42	» Զըքիւրլէր »	10	38
2	47	» Տէօկըր »	9	49
3	15	» Իհսանիյէ »	9	11
3	41	» Համամ »	8	44
3	55	» Կազլըկէօլ Համամ »	8	35
4	50	» Աֆիոն Գարա Հիսար »	8	3
5	27	» Պէօյ.ը Զօպանլար »	7	7
6	26	» Զայ »	6	17
7	18	» Իսկիզլու »	5	18
7	46	» Եասխան »	4	44
8	18	» Աղ Չէհիր »	4	18
8	59	» Ազարլի քէօյ »	3	37
9	40	» Զավուշճը քէօյ »	2	54
10	20	» Իլկէն »	2	20
11	14	» Գաուրն-Խանը »	1	20
12	5	» Սէրայ-Իւնի »	12	33
12	40	» Մէյտան »	11	52
2	—	» Բունար-Պաշը »	10	46
2	46	ժմ. Գօնեա ԱԿՆ.	9	54

իրկն. առտ.

ԼՈՆՏՈՆ եւ ԼԱՆՔԱՇԻՐ
ՀՐԴԵՀԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1862Ի Ն

ԴԱՄԱՓԱԳԼՈՒԽ 2,127,500 ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻ

ԳՈՐԾԱԿԱՏԱՐ ՈՒՕՂԴԵՐ ՁԻՆՁԱԿԼ

Հէվզի Խան, Թիւ 2—3, Վօյվոտա էտազ, Ղալաթիա

Առաջնակարգ Ընկերութիւն մ'է սա, իր առատաձեռնութեամբ, ճշդապահութեամբ և պատասխանատուութեամբ համբաւաւոր։

ՖՆՆԻ ԹԷՈՏՈՐ ՍՓԻՆՈՒՆԻ

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒԻ

Ընդդէմ Հրդեհ, կ. Պոլսոյ և Օթէլսյէ

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Ալպանօ	1069	Գօմօ	1497	Կօզ